

JAANUS VAIKSOO · SIRJE TOOMLA · KADRI ILVES

AABITS

LIHTSUSTATUD LUGEMISTEKSTID

LIHTSUSTANUD KADRIAN HIIE

SUVI ON TORE.
PERE ON METSAS.
KÕIK OTSIVAD SEENI.

ARTUR LEIAB SUURE SEENE.
„SEE ON JU PURAVIK!“ HÜÜAB KASPAR.
„KAS PURAVIK ON HEA SEEN?“ KÜSIB TEELE.
„PURAVIK ON VÄGA HEA,“ KINNITAB ISA.
EMA JA JAAGUP SÖÖVAD POHLI.
MAA ON POHLADEST PUNANE.

PERE ELAB SUVEL MAAL.
SEAL ON NENDE MAA-KODU.
MAJA EES ON AED.

AIAS KASVAB VANA TAMM.
TAMME OTSA SAAB RONIDA.

PUU LADVAST NÄEB KAUGELE.
MAJA TAGANT ALGAB HEINA-MAA.
HEINA-MAA TAGANT PAISTAB METS.

METSA TAGA VOOLAB JÕGI.
MAAL ON MÕNUS.

MAAL ON RUUMI MÄNGIDA.
SIIN VÕIB HÜÜDA JA VILISTADA,
JOOSTA JA HÜPATA.
SEE EI SEGA KEDAGI.

SUVI SAI LÄBI.

AEG LÄKS MAAL KIIRESTI.

AVE JA AINI ISA TULI LINNAST LASTELE JÄRELE.

AVE JA AIN ON JAAGUPI NAABRID.

LASTE ISA AJAB AUTO AEDA.

POISID VAATAVAD AUTOT.

„SEE ON AUDI,“ TUNNEB KASPAR ASJA.

„AUDI ON HEA AUTO,“ KIIDAB JAAGUP.

„AUH! AUH!“ ÜTLEB VÄIKE ARTUR.

POISID JA MEHED NAERAVAD.

ARTUR TAHAB AJADA MEESTE-JUTTU.

TA ON JUBA KAHE-AASTANE.

TEEL VEEREB AUTO.
KAS LINN JUBA PAISTAB? EI PAISTA.

LINN ON VEEL KAUGEL.
SÕIT ALLES ALGAS.

LASTEL ON KÕHT TÜHI.
TEELE TAHAB SAIA.
JAAGUP PALUB LEIBA.

EMA EI SAA AIDATA.
TAL ON AINULT TAINAS.
AUTOS EI OLE AHJU.
MIDA TEHA?

KODUS ON ALATI HEA.

KODUS SAAB KÕIKE TEHA.

SAAB MÄNGIDA. SAAB MÜRADA.

SAAB HULLATA. SAAB MÖLLATA.

SAAB PUHATA. SAAB MAGADA.

SAAB MURET, RÕÕMU JAGADA.

SAAB MÕTELDA. SAAB LUGEDA

JA VAHEL... PEITU PUGEDA.

PÄRNU MAAN-TEEL, KORTER KUUS,
ELAB ONU HEINO KRUUS.
KEEGI POLE TEDA NÄINUD.
KEEGI POLE KÜLAS KÄINUD.

AGA ÕHTUL, ENNÄE IMET!
KÕIK ON KODUS, VÄLJAS PIME.
KUSKILT KOSTAB NAERU, KILKEID,
VILET, HÕIKEID, VÄIKSEID PILKEID.

ONU HEINO, TORE MEES,
PINTSAKS SELJAS, LIPS ON EES.
HULLAB LASTE MÄNGU-PLATSIL,
LASEB LIUGU, KOOKE PÄTSIB.

TAEVA POOLE LENDAB KIIK,
TUULES LEHVIB PÜKSI-VIIK.
ONU HEINOL KIIGUB JALG,
SÄRAB SILM JA PUHKAB PALG.

KAARDI TEISEL KÜLJEL ON KIRI:

KALLIS JAAGUP!

OLED JUBA SUUR POISS. SINU MÜRA-KARU-AEG SAI LÄBI. NÜÜD OOTAB KOOL. ÕPI HOOLEGA, AGA ÄRA UNUSTA KA MÜRAMIST EGA MÄNGIMIST. TULE MEILE VARSTI KÜLLA. UUED VÄIKESED MÜRA-KARUD OOTAVAD SUURT POISSI!

SINU LASTEAIA ÕPETAJAD MARI JA ANNE

ON ÕHTU.

JUBA HOMME ALGAB KOOL.

JAAGUP KÕNNIB MÖÖDA TUBA RINGI.

TA MÕTLEB JA MURETSEB.

MITU LAST ON MEIE KLASSIS?

MILLISES PINGIS MA ISTUN?

MIDA MA VASTAN,

KUI ÕPETAJA MIND KÜSIB?

KAS MA OSKAN MATEMAATIKAT?

MIS VÄRVI ON VIKER-KAAR?

MIKS MAA-KERA ON ÜMMARGUNE?

MILLEST TEHAKSE MAASIKA-MOOSI?

TEELE JA KASPAR LOHUTAVAD VENDA:

„ÄRA MURETSE! KOOLIS ON MÕNUS.“

SÜGIS ON KÄES.

LINNUD LENDAVAD LÕUNA-MAALE.
LEHED ON JUBA KOLLASED JA PUNASED.

LAPSED LÄHEVAD KOOLI.

LINNAS KÄIB KOHUTAV SIGIN JA SAGIN.
AKENDEL PIISKADE SIBIN JA SABIN.
SÜGIS TOOB KAASA TOHUVABOHU,
PORISED TÄNAVAD, KÖHA JA NOHU.

TUUL RÄSIB VIHASELT OKSAKEST KÕHNA.
IGAL POOL TUNDA RÄNDLINDUDE LÕHNA.
KUSAGILT KOSTAB VEEL LILLEDE LAULU,
NURMEDEL VOOGAB HALLADE AURU.

SÜGIS LÖÖB SUVE SEGI JA SASSI.
METS MUUTUB KIRJUKS JA KOER MÄNGIB KASSI.

AIA SEES ON MAJA.
SEE ON KOOLI-MAJA.
TÄNA ALGAB KOOL.

KOOLI TULEB PALJU INIMESI.
TULEVAD NOORED JA VANAD,
POISID JA TÜDRUKUD, EMAD JA ISAD,
VENNAD JA ÕED, ONUD JA TÄDID,
ÕPILASED JA ÕPETAJAD.
LAPSED KINGIVAD ÕPETAJALE LILLI.

KOOLI KATUSEL ON KIRI:
TERE, KOOL!

MIDA JUKU EI ÕPI, SEDA JUHAN EI TEA.
KÕIK LAPSED TAHAVAD ÕPPIDA.
KES LAPSENA ÕPIB, ON SUURENA TARK.
KES KOGU ELU ÕPIB, ON ELU-TARK.
KES ÜTLEB, ET KÕIKE TEAB, ON NINA-TARK.

JAAGUPI KLASSIS ÕPIB PALJU POISSE JA TÜDRUKUID.
KÕIKI JAAGUP VEEL EI TUNNE, AGA MÕNI NIMI
ON TAL JUBA MEELES.

ALGAB ESIMENE TUND.
LAPSED RÄÄGIVAD SUVEST JA KODUST.

OLAVIL ON MAAL ONN.
ONNIS ON PÕNEV.

ROBINI AIAS KASVAB SUUR PUU.
PUU ON SEEST ÕÕNES.
SINNA SAAB PEITU PUGEDA.

ÕIE KOGUB NÖÖPE.
NÖÖBID ON NÖÖRI OTSAS.

OSKAR ON OLNUD ÖÖ LÄBI ÜLEVAL.
„KÕVA MEES!“ ARVAB SIIM.
„ÕNNE-SEEN,“ OHKAB JAAGUP.
TEMA LÄHEB ALATI ÕHTUL MAGAMA.

ON EESTI KEELE TUND.

JAAGUP LOEB: „ÕIGE HÕLMA

EI HAKKA KEEGI!“

„MIS SEE ON?“ KÜSIB ÕPETAJA ANU.

„SEE ON VANA-SÕNA,“ TEAB JAAGUP.

„ÕIGE! TUBLI POISS!“ KIIDAB ÕPETAJA.

„MIDA SEE VANA-SÕNA TÄHENDAB?“

„AUS INIMENE EI PEA MIDAGI KARTMA,“ ARVAB

JAAGUP.

„VÄGA HEA!“ ON ÕPETAJA ANU RAHUL.

OSKAR TÕSTAB KÄE: „AGA KUI

HÕLMAD ON LAHTI, HAKKAB KÜLM.“

„SEE ON KA ÕIGE,“ NAERAB ÕPETAJA.

ÕPETAJA ANU ON HEA.

TA AITAB JA ÕPETAB, KIIDAB JA LOHUTAB.

KOOLI TAGA ON SUUR PARK.
PARGIS SAAB RATTAGA SÕITA.

RAIN, SIIM JA JAAGUP TEEVAD RALLIT.
RADA ON RASKE – KURV SIIA, KURV SINNA.

RAIN RASSIB EES.
JAAGUP JA SIIM SURUVAD JÄRELE.
RADA PÖÖRAB PAREMALE.

SIIM RISKIB JA REBIB ETTE. KOHE ON LÕPP.
POISID ON VÄGA VÄSINUD.
TÄNA OLI ÄGE RALLI JA RASKE TRENN.
NAD SÕIDAVAD VEEL PARGIS NATUKENE RINGI.

SIIN KASVAB PALJU PUID: PÄRNAD, KASTANID,
VAHTRAD JA KASED. PUU-LEHED ON KIRJUD.

SÜGIS ON TÕESTI ILUS.

JAAGUPI KOOLIS
ON PALJU HUVI-RINGE.

TEELE KÄIB RAHVA-TANTSUS,
KASPAR MÄNGIB KORV-PALLI JA
HARJUTAB AKORDIONI.
JAAGUPILE MEELDIB LAULDA.

TA TAHAB MINNA POISTE-KOORI. JAAGUPIL ON
ÜKS UNISTUS – TORE OLEKS LAULDA LAULU-PEOL,
LAULU-KAARE ALL. ÜHTE MEES-KOORIDE LAULU
JAAGUP JUBA OSKAB. ISA ÕPETAS:

„HAKKAME, MEHED, MINEMA,
KODU POOLE KÕNDIMA,
TARE POOLE TÕTTAMA,
TARE POOLE TÕTTAMA.“

SELLE LAULU ON TEINUD KUULUS KOORI-JUHT JA
DIRIGENT GUSTAV ERNESAKS.

JAAGUP EI USU OMA SILMI.
LUMI ON MAAS. TALV ON TULNUD.
SÜGIS POLE SIISKI VEEL LÄBI.

SÜGIS ALLES ALGAS.
MIS NALI SEE SIIS ON? SEE EI OLE NALI.
SEE ON UNI. JAAGUP NÄEB UND.

UNI EI ANNA UUTA KUUBE, ÜTLEB VANA-SÕNA.
UUE KUUE SAAB KAUBA-MAJAST,
KUULUTAB REKLAAM.

EMA LÄHEB LASTEGA POODI.
KASPARIL ON VAJA PINALIT.

JAAGUP SAAB UUE KUUE.
TEELE SOOVIB SALLI.

„SALLI POLE JU KOOLIS VAJA,“ ARVAB KASPAR.

TEELE VAIDLEB VASTU:

„SEE EI LOE. SALL ON SOE.
SALL ON ILUS PUUDE VILUS.
MÄSSIN KAELA ÜMBER SALLI.
SALL TEEB MULLE KALLI – KALLI.“

ÜLOL ON KIIRE.

TA JÄÄB VIST KOOLI HILJAKS, AGA ÜLE TEE EI PÄÄSE.

AUTO ON AUTOS KINNI. HULL LUGU!

ÜLO ASTUB ÜHE SAMMU.

„TUUT - TUUT!“ TEEB AUTO JA TORMAB MÖÖDA.

ÜLO OOTAB. TULEVAD ÜLLE, PIIA JA JAAGUP.

„MIS SINA SIIN TEED?“ KÜSIB ÜLLE.

„SIIT EI PÄÄSE ÜLE TEE,“ ON ÜLO NÕUTU.

„SIIN EI OLE JU SEBRAT,“ ÜTLEB PIIA.

„ÕIGUS KÜLL! UNUSTASIN ÄRA,“ KOHKUB ÜLO.

„NÄE, SEBRA ON SEAL! LÄHME ÜHES-KOOS,“ PAKUB JAAGUP.

„SEE ON KAUGEL. JÄÄME VEEL HILJAKS,“ KAHTLEB ÜLO.

„PAREM JÄÄME HILJAKS, KUI AUTO ALLA,“ PAHANDAB PIIA.

„KOOLIS ON IKKA PAREM, KUI AUTO ALL,“ ARVAB JAAGUP.

„PÜHA-PÄEV! PÜHA-PÄEV!
TÄNA LÄHEME MAALE!“ HÜÜAB JAAGUP.

PÄIKE PAISTAB.
VÄLJAS ON ILUS SÜGIS.

MEMM JA TAAT OOTAVAD JUBA.
NAD ELAVAD KÜLAS JÄRVE ÄÄRES.

VÄRAV ON LAHTI. AUTO SÕIDAB ÕUE.

LAPSED HÜPPAVAD VÄLJA. MEMMEL JA TAADIL
ON HEA MEEL. NAD TEEVAD LASTELE KALLI - KALLI.
PALJU PERED TULEVAD TÄNA MAALE.
AUTOD VURAVAD MAJAST MÖÖDA.

„ÜKS, KAKS, KOLM,“ LOEB JAAGUP AUTOSID.
„KÜLL ON TÄNA TIHE LIIKLUS!“ KURDAB TAAT.
„EI PÄÄSE ÜLE TEEGI.“

„LINNAS ON PALJU ROHKEM AUTOSID,“ ÜTLEB TEELE.
„ÄRA RÄÄGI!“ IMESTAB VABAISA.
„SIIS EI SAA SEAL ÜLDSE JALA KÄIA.“

OSKAR OSKAB RÄÄKIDA PÕNEVAID LUGUSID.
TA MÕTLEB NEID ISE VÄLJA. LAPSED KUULAVAD JA
HOIAVAD HINGE KINNI.

OSKAR OLI ÖÖSEL KOOLI-MAJAS. SUUR MAJA OLII
PIME JA VAIKNE. OSKAR OLII TÜHJAS KLASSIS.
KUSAGIL KIIKSUS UKS. KORIDORIS KÕMISESID
SAMMUD. SAMMUD TULID LÄHEMALE. KEEGI HIILIS
UKSE TAGA. UKSE ALT PAISTIS VALGUST. OSKAR
KARTIS. TA PEITIS ENNAST TOOLI TAHA.

LINK VAJUS ALLA JA UKS AVANES AEGLASELT...

„APPI!“ KARJATAB KARIN JA PILLAB EHMATUSEGA
PLIATSI MAHA.

KOGU KLASS VÕPATAB. KÜLL OLII ÕUDNE.

„ÄRA KARDA, KARIN,“ ÜTLEB MATI.

„SEE EI OLNUD PÄRISELT.“

KA OSKAR TÕTTAB LOHUTAMA.

KÜLL ON HEA, KUI SU ÜMBER ON PALJU SÕPRU.

TÄNA MÄNGIB KOGU KLASS RAHVASTE-PALLI.
PIIA JA BETTI ON KAPTENID. BETTI ON TÄPNE.
TA VISKAB PALLI KAUPOLE PIHTA.
POISS LANGEB MÄNGUST VÄLJA.

JAAGUP PÜÜAB PALLI KINNI.
TA VISKAB NÜÜD SIIMU.
SIIM PÕIKAB KÕRVALE, KUID KUKUB.

„KUST SA HAIGET SAID?“ KÜSIB KADRI.
„KAS ON ABI VAJA?“ PAKUB RAIN.
„POLE VIGA,“ LÖÖB SIIM KÄEGA.
PÕLV ON PISUT KATKI, KUID SIIM
VÕITLEB LÕPUNI.

SIIMU PÕLV ON MARRASKIL.
PÄRAST VÕIMLEMIS-TUNDI LÄHEB TA KOOLI
ARSTI JUURDE. SEAL PANNAKSE PÕLVELE
PLAASTER PEALE.

TEELE LÄHEB TÄNA KLASSIGA MATKALE.
NAD SÕIDAVAD BUSSIGA PIUSA KOOPAID VAATAMA.
TEELE PAKIB KOTTI. TA VÕTAB KAASA
TERMOSEGA TEED, VÕILEIBU JA KÜPSISEID.
KASPAR PAKUB KA PEETE JA PORGANDEID.

TEELE PANEB TEISES TOAS
KLEIDI SELGA JA KINGAD JALGA.
TA KEERUTAB ENNAST PEEGLI EES.

TULEB EMA JA LÖÖB KÄSI KOKKU:

„KAS SA LÄHED BALLILE?“

„IMELIK KÜSIMUS,“ IMESTAB TEELE.

„MA LÄHEN JU MATKALE.“

„MATKALE MINNAKSE DRESSIDES, MITTE BALLI-
KLEIDIGA,“ SELETAB EMA.

EMA EI SAA VAHEL MILLESTKI ARU, MÕTLEB TÜTAR.

KÜLL ON VAHEL LASTEGA RASKE, MÕTLEB EMA.

TEELE KALLISTAB EMA JA ASTUB UKSEST VÄLJA.

TAL ON DRESSID SELJAS.

JAAGUPIL ON DRESSI-PLUUS KADUNUD.
TA UNUSTAS SELLE VIST VÕIMLASSE PINGILE.
PRAEGU PLUUSI ENAM PINGIL EI OLE.

JAAGUP LÄHEB GARDEROOBI.
GARDEROBIS ON KADUNUD ASJADE KAST.
KASTIS ON PALJU RIIDEID.

KAST KAALUB MITU KILO-GRAMMI. SIIN ON PÜKSE JA
MÜTSE, SUSSE JA SÄRKE, KINDAID JA SOKKE, PAELU
JA MÄRKE.

„MILLINE SINU PLUUS ON?“ KÜSIB VALVURI-ONU.
„SELJA PEAL ON GORILLA PILT,“ SELETAB JAAGUP.
„SEDA PILTI MÄLETAN MA HÄSTI,“ NOOGUTAB
VALVUR.
„VAHVA PLUUS! NÄE, SIIN SEE ONGI!“
„AITÄH!“

JAAGUPIL ON HEA MEEL. NÜÜD EI SAA EMA ÖELDA,
ET JOOKSED KOGU AEG RINGI PEA LAIALI OTSAS.

KASPAR, TEELE JA JAAGUP KÄISID ISAGA KINOS.
KÜLL OLI PÕNEV FILM: „KAPTEN JA KOMANDÖR“.

LUGU JUHTUS KAKS SAJANDIT TAGASI.
INGLISE LAEV PURJETAS TORMISEL OOKEANIL.
TEEKOND KESTIS MITU KUUD, KUNI JÕUTI
GALAPAGOSE SAARTENI. MILLINE SALAPÄRANE NIMI!

JAAGUP KORDAS SEDA SÕNA SOSINAL: GA-LA-PA-
GOS.

KILP-KONNA-SAARED – TÄHENDAB SEE EESTI KEELES.

LAPSED VAATASID KODUS GLOOBUSELT, KUS GALA-
PAGOSE SAARED ASUVAD. JAAGUP OTSUSTAS, ET
HAKKAB SUURENA SAMUTI MÖÖDA MAA-ILMA
RÄNDAMA.

KÕIGE-PEALT LÄHEB TA GRÖÖNI-MAALE. SEAL ON
VÄGA KÜLM. IGAL POOL ON AINULT LUMI NING JÄÄ.

JA SIIS SÕIDAB KA TEMA GALAPAGOSE SAARTELE,
KUS KASVAVAD KAKTUSED JA ELAVAD KUMMALISED
LOOMAD.

TEELEL ON PAHA OLLA.

NINA TILGUB JA KURK ON KIBE.

TA KURDAB OMA HÄDA ÕPETAJALE.

ÕPETAJA SAADAB TEELE ARSTI JUURDE.

ARST KUULAB JA KRAADIB TEELET.

TEELEL ON VÄIKE PALAVIK JA KURK ON PUNANE.

EMA TULEB TEELELE KOOLI JÄRELE.

„ANDKE TALLE SOOJA TEED MEEGA JA KÖHA-
SIIRUPIT. TABLETTE POLE ESIALGU VAJA,“ SELETAB
ARST.

JAAGUP TOOB METT.

PURGI KÜLJES ON ÕPETUS, KUIDAS METT
TARVITADA:

KUI SÜGIS-TUULES LOOKAS ON HEKK
JA TINASEST TAEVAST PISERAB VETT,
SIIS AHJU EES KURGUNI TÕMMAKE TEKK
NING TEE SISSE SEGAGE VÕI-LILLE-METT.
JÄÄB KEELELE KEVADE MEELITAV MEKK
JA SUVEDE SOOJUSES KÜPSENUD HETK.

KOOLIS ON TÄNA KARNEVAL.

KADRI JA BETTI MÄNGIVAD DAAME.

NEIL ON SIIDIST KLEIDID JA UHKED KÜBARAD.

NAD JALUTAVAD SAALIS EDASI JA TAGASI.

DAAMIDE JUURDE TULEB ETTE-KANDJA TUULI.

TAL ON KÄES SUUR TORT.

„KAS TOHIB TEILE TÜKI TORTI PAKKUDA?“

„EI, TÄNAN, PALUN PAREM DATLEID.“ ÜTLEB BETTI

„MEIL ON TÄNA DIEET.“ TÄPSUSTAB KADRI.

EEMALT LÄHENEV DRAAKON. TA TEEB SUU LAHTI JA
NEELAB TORDI KORRAGA ALLA.

„APPI! APPI!“ KILJUVAD DAAMID.

„KUTSUGE DIREKTOR! DRAAKON SÕI TORDI ÄRA.“

DRAAKONID ON IMELIKUD LOOMAD. NAD
ARMASTAVAD MAGUSAT, KUID KARDAVAD
DIREKTORIT.

TEELE KAMMIB PEEGLI EES JUUKSEID.

„IMELIK, ET SEE OLEN MINA SEAL PEEGLIS,“ MÕTLEB
TEELE. „MUL ON JUUKSED, SILMAD, KÕRVAD,
KULMUD, NINA, SUU JA HAMBAD.“

VÄIKE ARTUR ÄRKAB UINAKUST. TA LAMAB VAIKSELT
VOODIS, UURIB OMA KÄSI JA LIIGUTAB NÄPPE. MIDA
MÕTLEB VÄIKE-MEES?

JAAGUP MÕTLEB VAHEL KUMMALISI MÕTTEID. KUI
KAUGELE ULATUB TAEVAS? MIS OLIS SIIS, KUI INIMESI
VEEL EI OLNUD? MIKS MAA-KERA PÖÖRLEB?

IGA-ÜHEL MEIST ON PÄRIS OMA NÄGU,
OMA ISELOOM JA KÜLLAP OMA MÕTTED.
TEISE LINNU PESSA MUNEK AINULT KÄGU.
IGA-ÜHEL ON JU OMA VIGURID JA VÕTTED.

BETTI, JAAGUP, PIIA JA JÜRGEN LÄHEVAD KOOS
KOOLIST KOJU. NAD RÄÄGIVAD LOOMADEST.

„MUL ON KODUS KOLLANE KASS. KÜLL ON ARMAS!“
ÜTLEB BETTI.

JÜRGEN VASTU: „ÄH, MUL ON KA KODUS KASSID!
KOLM TÜKKI.“

PIIA KILKAB: „MINA SAIN SÜNNI-PÄEVAKS KILP-
KONNA!“

JÜRGEN VASTU: „KAH ASI! KILP-KONNAD RONIVAD
MEIL IGAL POOL RINGI.“

JAAGUP ÜTLEB: „MINA TAHAKSIN ENDALE KOERA.“

JÜRGEN VASTAB: „MEIE KOERAL ON KUTSIKAD!“

BETTI RÕÕMSALT: „OI, KUI TORE! ME TULEME NEID
SIIS VAATAMA.“

JÜRGEN VASTU: „ÄRGE TULGE. MUL ON KURI ISA.“

„TERE, LAPSED!“ HÜÜAB ÄKKI ÜKS VÕÕRAS MEES.

„KAS TULETE MEILE KÜLLA?“

JÜRGEN LÄHEB NÄOST PUNASEKS.

SEE MEES ON TEMA ISA.

VALEL ON LÜHIKESED JALAD.

KOOLIS ON TÄNA JOOKSU-VÕISTLUS.

POISID ON STARDI-JOONEL.

KÕLAB STARDI-PAUK. JAAGUP EHMATAB.

VÕISTLEJAD TORMAVAD RAJALE.

JAAGUP JÄÄB TEISTEST MAHA,

AGA LISAB SAMMU.

JAAGUP LIPPAB NAGU JÄNES.

JUBA TA ONGI TEISTE HULGAS.

„TUBLI, JAAGUP!“ HÜÜAVAD SÕBRAD.

JÜRI PAKUB JAAGUPILE JUUA.

„JOO, SEE ON JÕHVIKA-JOOK.“

JAAGUP JOOB JA KIIDAB:

„KÜLL ON HEA!“

JAHE JOOK KUSTUTAB JANU.

ONU FEDJA ON JAAGUPI KOOLI AEDNIK JA VALVUR.

LAPSED KÄIVAD TAL ABIKS LEHTI RIISUMAS.

ONU FEDJAL ON KOER FILIPP. FILIPP ON KÕIGI
LASTE SUUR SÕBER.

PÄEVAL MÄNGIB FILIPP LASTEGA, ÖÖSEL VALVAB
KOOLI-MAJA.

VABAL AJAL VAATAB ONU FEDJA TELE-VIISORIST
FILME JA LAHENDAB RIST-SÕNU.

KORD VÕITIS ONU FEDJA REISI FILIPIINIDELE.
FILIPIINID ASUVAD VÄGA KAUGEL AASIAS.

ONU FEDJA POLNUD NII PIKAL REISIL KÄINUD.
TAGASI TULLE OLI TA PRUUN JA PUHANUD.
ONU FEDJA JUTUSTAB LASTELE FILIPIINIDEST.

„SEAL OLI PÕNEVAM KUI FILMIS,“ RÄÄGIB ONU FEDJA.
LAPSED KUULAVAD JA FILIPP LIPUTAB RÕÕMSALT
SABA.

VIHMA SAJAB. LAPSED ON TOAS. KASPAR LOEB
TEELELE JA JAAGUPILE RAAMATUT.

KA VÄIKE ARTUR SÄTIB END KUULAMA. RAAMATU
PEAL-KIRI ON „CIPOLLINO SEIKLUSED“.

KASPAR ALUSTAB: „SIBULAKE CIPOLLINO OLII
SIBULA-PAPA CIPOLLONE POEG JA TAL OLII SEITSE
VENDA: SIBUL-NIPS, SIBUL-SIPS, SIBUL-TIPS JA
NII EDASI – KÕIGE SOBIVAMAD NIMED
ÜHELE AUSALE SIBULA-PERELE.“

EMA VAATAB ÜLE UKSE TUPPA JA ANNAB IGALE
LAPSELE ÕUNA.

„ÕUNTES ON PALJU C-VITAMIINI.“

LAPSED SÖÖVAD ÕUNA JA KASPAR LOEB EDASI:

„CIPOLLONE JA TA POJAD ELASID PUUST UBRIKUS...“

„ATSIH!“ AEVASTAB ARTUR.

„TERVIST!“ ÜTLEB TEELE.

„SIIN ENAM ÕUN EI AITA, PEAB VIST SIBULAT
SÖÖMA,“ ARVAB JAAGUP.

KÜLM-KAPP ON TÜHI. TOIT ON OTSAS. ISA JA LAPSED SÕIDAVAD ŠKODAGA POODI. NAD PARGIVAD AUTO KAUPLUSE ETTE.

KASPAR VÕTAB OSTU-KÄRU. TEELE PANEB KÄRUSSE SEEBI JA ŠAMPOONI. TÄNA ON LAUPÄEV. ÕHTUL KÜTAB ISA SAUNA.

LÕUNAKS TAHAB PERE MIDAGI HEAD. ISA OSTAB ŠAŠLÖKKI, ŠNITSLIT JA NATUKENE ŠAMPINJONE.

JAAGUP NURUB ŠOKOLAADI. KASPARILE MAITSEB ŠERBETT. TEELE SOOVITAB OSTA ŽELATIINI. SELLEGA SAAB TEHA MAITSVAT ŽELEED. SUUR RIIUL ON TÄIS PÕNEVAID MÄNGU-ASJU.

LAPSED VAATAVAD LOOTUS-RIKKALT ISA POOLE. „OLGU,“ SAAB ISA KOHE LASTE SOOVIDES TARU. „VÕTKE SIIS MIDAGI MÕISTLIKKU.“

LAPSED VALIVAD VÄLJA KAARDI-MÄNGU „ZOO-PARK“ – LOOMAAED.

SEDA ON ÕHTUL MÕNUS KOGU PEREGA MÄNGIDA. NÜÜD KIIRESTI KASSASSE JA SIIS KOJU. KÕIGIL ON KÕHUD JUBA TÜHJAD.

TEELEL VALUTAB KÕHT. KASPARIL JA JAAGUPIL ON SÜDA PAHA. „KÜLL ON RASKE OLEMINE,“ OHKAB ISA.

TA SÕI EILE LIIGA PALJU ŠAŠLÖKKI JA LAPSED MUGISID MUUD-KUI MAGUSAT. „TORE PÜHA-PÄEV!“ HÜÜAB EMA. „MIS MA TEIEGA KÜLL TEEN?“

„TÄNA TAHAKS MIDAGI TERVISLIKKU. TEEKS ÜHE-PAJA-TOITU,“ PAKUB ISA. „SIIS TULEB OSTA VÄRSKEID KÖÖGI-VILJU,“ ÜTLEB EMA. „SÕIDAME PILLE JA MARDI JUURDE.“

TÄDI PILLE JA ONU MART PEAVAD MAHE-TALU. KÕIK KÖÖGI-VILJAD NENDE PÕLLUL ON KASVANUD ILMA VÄETISETA JA NEID POLE TAIME-MÜRKIDEGA PRITSITUD. MAHE TÄHENDAB MIDAGI HEAD NING MÕNUSAT. SUVEL PUHUB MAHE TUUL JA EMALE MEELDIB KUULATA MAHEDAT MUUSIKAT. MAHE-TOIT ON KASULIK NING TEEB KÕHULE HEAD.

PILLE JA MART JUBA OOTAVAD. TÄDI PILLE ANNAB IGALE LAPSELE ÜHE PIKA PORGANDI. ISA OSTAB KAPSAID, KAALIKAIK, KARTULEID, PORGANDEID JA PEETE. NEID JÄTKUB NÜÜD KOHE TERVEKS TALVEKS.

EMALE TOOB TÄDI PILLE RUKKI-JAHU. EMA KÜPSETAB ISE LEIBA. AHJU-SOE LEIB VÕIGA ON NENDE PERE LEMMIK.

„TULGE, MA NÄITAN, KUIDAS VÕID TEHAKSE,“ KUTSUB ONU MART LAPSED ENDAGA KAASA.

VÕID VALMISTAB ONU MART MEIEREIS. MEIEREI ON VÄIKE PIIMA-VABRIK, KUS LEHMA-PIIMAST TEHAKSE JUUSTU, KOHU-PIIMA, VÕID, JOGURTIT JA HAPU-PIIMA.

ONU MART PAKUB LASTELE VÄRSKET JOGURTIT NING KOHUKESI. KÜLL NEED MAITSEVAD HÄSTI. „PAREM KUI ŠOKOLAAD,“ KINNITAB TEELE. „PALUN VEEL,“ KÜSIB ARTUR. ONU MART SELETAB, KUIDAS PIIMAST SAAB KOHU-PIIMA JA VÕID, KUIDAS VALMISTATAKSE JUUSTU. SEE ON TÕESTI VÄGA PÕNEV.

„AGA KUST SA NII PALJU PIIMA SAAD?“ IMESTAB JAAGUP. MEIEREI KÕRVAL ON LAUT. LAUDAS ELAB KUUS-KÜMMEND LEHMA. NEMAD ANNAVADKI PIIMA.

ONU MART VIIB LAPSED LEHMI VAATAMA. IGAL LEHMAL ON LAUDAS OMA KOHT, KUS TA MAGAB JA KÄIB SÖÖMAS. LEHMAD SÖÖVAD TALVEL HEINA VÕI SILO. SILO ON NAGU ROHU-KONSERV. SUVEL MAAL RINGI SÕITES VÕIB NÄHA PÕLDUDEL SUURI VALGESSE KILESSSE PAKITUD SILO-PALLE.

LEHMAD UUDISTAVAD LAPSI. ONU MART VÕTAB ARTURI SÜLLE JA LASEB TAL LEHMA SARVEDE VAHELT SÜGADA. LEHMALE SEE MEELDIB. LAUDA KÕRVAL ON LÜPSI-SAAL. KAKS KORDA PÄEVAS LÜPSTAKSE SIIN LEHMI. SIIT TULEBKI SIIS PIIM, MIDA LAPSED IGA PÄEV JOOVAD.

JAAGUP JA ARTUR MÄNGIVAD PÕRANDAL
KLOTSIDEGA. ARTUR VÄSIB JA HAKKAB VIRISEMA.

JAAGUP ON NÕUTU. MIDA TEHA? „TAHAD, MA
ÕPETAN SIND LUGEMA,“ ÜTLEB JAAGUP. TA VÕTAB
AABITSA. „KORDA MINU JÄREL.“

„A, B, C, D, E.“

„EMME!“ ÜTLEB ARTUR. „TUBLI!“ KIIDAB JAAGUP.

„EMME ALGAB E – TÄHEGA.“

„F, G, H, I, J.“

„OTT, OTT!“ KORRUTAB ARTUR. JAAGUP NAERAB JA
LOEB EDASI:

„K, L, M, N, O, P, R.“

„PÕRR! PÕRR!“ NÄITAB ARTUR VENNALE MÄNGU-
AUTOT.

„S, Š, Z, Ž,“ SUSITAB JAAGUP.

ARTUR RAPUTAB PEAD JA NÕUAB JÄLLE EMMET.

„SEE ON TÕESTI RASKE,“ OHKAB JAAGUP,

„T, U, V, Õ, Ä, Ö, Ü.“

„ÄÄ – ÄÄ – ÜÜ – ÜÜ“ HAKKAB ARTUR NUTMA. „ÄRA
NUTA,“ LOHUTAB JAAGUP VENDA. „SA OSKAD JUBA
MITUT TÄHTE. LÄHME NÜÜD PAREM TUTTU.“

ILMAD ON JUBA PÄRIS KÜLMAD. ISA TEEB
KAMINASSE TULE. KASPAR TOOB KELDRIST PUID.
SEE ON TEMA TÖÖ.

IGAL LAPSEL ON KODUS OMA TÖÖ. TEELE KÜPSETAB
KOOKE. TA ON SELLEL ALAL PÄRIS MEISTER. JAAGUP
HOOLITSEB TAIMEDE EEST. KUNAGI TAHAB TA SAADA
AEDNIKUKS.

VÄIKE ARTUR TEEB KÕIKI TÖID. TA PEIDAB KAMINA-
PUUD KAPI ALLA, SEGAB PÕRANDAL SUHKRUST JA
JAHUST KOOGI-TAINA, VALAB LILLE-POTIST MULLA
KRAANI-KAUSSI NING TOPIB PUHTAD LINAD PESU-
MASINASSE.

„KUNAGI TULEB TEMAST TUBLI TÖÖMEES,“ ARVAB
ISA. „KINDLASTI!“ OHKAB EMA.

HOMME ON TEELE SÜNNIPÄEV. TA SAAB KÜMME.

KOGU PERE TOIMETAB. JAAGUP JA KASPAR
KAUNISTAVAD ELU-TUBA. NAD RIPUTAVAD NÖÖRI
KÜLGE VIMPLEID JA ÕHU-PALLE.

ISA JA EMA TÕSTAVAD MÖÖBLIT RINGI. SIIS ON
ROHKEM RUUMI MÄNGIDA JA TANTSIDA.

ARTUR SIRGELDAB SUURT SÜNNI-PÄEVAPILTI.

KÖÖGIST TULEB HÄID LÕHNU. SEE ON TEELE, KES
SEAL KÜPSETAB. TA VÕTAB AHJUST VÄLJA KOLLASE
KOOGI-PÕHJA. NÜÜD MÄÄRIB TA SELLELE MOOSI JA
KEERAB RULLI. KÜLL ON ISU-ÄRATAV! JAAGUP JA
KASPAR TAHAVAD TÜKIKEST MAITSTA.

KOOK EI OLE VEEL VALMIS. TEELE PANEB MIKSERI
TÖÖLE JA LÖÖB KAUSIS UUED MUNAD VAHTU.
„PEAB VIST HOMMIKUNI OOTAMA,“ KAHETSEB
JAAGUP.

KASPAR PAKUB VENNALE KARAMELLI. JAAGUP
KRIMPSUTAB NINA. „PAREM POOL MUNA KUI TÜHI
KOOR,“ ARVAB KASPAR JA PISTAB KOMMI ENDALE
PÕSKE.

ISA JA EMA AJAVAD KASPARI NING JAAGUPI
VAIKSELT ÜLES. TEELE SÜNNI-PÄEV ON KÄES.
ISA KÄIB KORRAKS NAABRITE POOL. SINNA ON
PEIDETUD TEELE KINGITUS. TA TULEB TAGASI SUURE
KORVIGA.

EMA SÜÜTAB TORDIL KÜMMET KÜÜNALT. VAHE-PEAL
ON KA ARTUR ÄRGANUD. VÄIKE-MEES RONIB
VOODIST VÄLJA JA POEB EMALE SÜLLE.
NÜÜD HIILIB KOGU PERE TEELE TUPPA. PAISTAB, ET
TEELE MAGAB VEEL SÜGAVALT. ISA NOOGUTAB JA
KÕIK HAKKAVAD LAULMA:

ÜLES, ÜLES UNI-MÜTSID,
SELGA SÄRK JA JALGA PÜKSID!
AEG ON, AEG ON ÄRGATA.
KAS SIIS POLE MÄRGATA,
KÄES ON SÜNNI-PÄEV.
PANGE HELISEMA KELLAD,
LAULMA ÕED JA LAULMA VENNAD,
EMAD – ISAD PLAKSUTAMA,
MEMMED – TAADID PATSUTAMA,
KÄES ON SÜNNI-PÄEV!
TEKI-SERVA RAPUTAGE,
PADJAST SULGI SAPUTAGE,
HELLALT PÕSKI SILITAGE,
KELLUKESI TILISTAGE –
KÄES ON SÜNNIPÄEV!
LAULGE LII JA LAULGE LAA,
LAULGE TRAL – LAL – LAL – LAL - LAA.
SUURI TRUPPE KÕMISTAGE,
TAMBURIINE PÕRISTAGE.
KÄES ON SÜNNI-PÄEV!

„PALJU ÕNNE TEELE!“ HÜÜAB KOGU PERE. TEKI ALTI ILMUB VÄLJA TEELE SASSIS PEA. TA KISSITAB SILMI JA NAERATAB RÕÕMSALT.

EMA, ISA, KASPAR, JAAGUP JA ARTUR TEEVAD TEELELE KALLI – KALLI. SIIS TÕSTAB ISA KINGITUSEKORVI OTSE VOODISSE. KORV LIIGUB IMELIKULT. TEELE PAOTAB TASAKESI KAANT JA KILKAB VAIMUSTUSEST.

KORVIST RONIB VÄLJA PISIKENE TAKSIKOER. TEELE ON RÕÕMUST OIMETU. TA IGATSES AMMU ENDALE KOERA.

„KÜLL ON ARMAS!“ SILITAB KASPAR KUTSIKAT. KÕIK LAPSED TAHAVAD KUTSUT KATSUDA.

„AUH - AUH, AUH - AUH!“ KORRUTAB ARTUR JA PATSUTAB KOERA. KUTSIKAS ASTUB TEKI PEAL MÕNE SAMMU, KOMISTAB JA TATSAB EDASI. TA JÕUAB JUBA PÄRIS VOODI SERVANI.

„STOPPI!“ KOHKUB JAAGUP JA PANEB KÄE ETTE. KUTSIKAS NUUSUTAB JAAGUPI KÄTT NING LIMPSIB SÕRMI.

LAPSED LUSTIVAD JA HULLAVAD KUTSIKAGA. NEIL ON NÜÜD PÄRIS OMA KOER.

TEELE KLASSI TULI UUS ÕPILANE. TEMA NIMI ON JE-KA-TE-RI-NA, AGA TEDA KUTSUTAKSE KATJAKS.

KATJA ON ELAV JA RÕÕMUS TÜDRUK. TA SAI KIIRESTI KÕIGIGA HEAKS SÕBRAKS. TEMAGA ON ALATI LÕBUS.

TEELE KUTSUS KATJA TÄNA ENDALE KÜLLA. NAD KÜPSETAVAD KOOS KÖÖGIS KAPSA-PIRUKAID. JAAGUP AITAB NEID.

KATJA RÄÄGIB HUVITAVAJD LUGUSID. TA ON PÄRIT UK-RAI-NAST JA TA RÄÄGIB UK-RAI-NA KEELT. TEMA PERE KOLIS EESTISSE EELMISEL AASTAL. KATJA ISA ON IN-SE-NER. TA TÖÖTAB LAEVA-TEHASES.

JAAGUPILE TUNDUB SEE PÕNEV. „KAS NEED LAEVAD SÕIDAVAD KA GALAPAGOSE SAARTELE? KÜSIB TA. KATJA HAKKAB HELEDA HÄÄLEGA NAERMA. „NENDE LAEVADEGA VÕIB SÕITA ISEGI ÜMBER MAAILMA.“

ÜHEL LAEVAL ON ISEGI KATJA NIMI – JE-KA-TE-RI-NA. JE-KA-TE-RI-NA ON ILUS NIMI. SELLISE LAEVAGA SÕIDAKS KÜLL ÜMBER MAAILMA, UNISTAB JAAGUP.

ONU HEINO REIS PARIISI.

VÄLJAS PUHUS VINGE TUUL.
LÖRTS JA LOMBID. MÄRG JA LIBE.
ONU HEINOL PAISTES HUUL,
KÖHA, NOHU, KURK ON KIBE.

MEHIKENE PLIIDI EES
KEETIS POTIS MANNA-PUTRU.
NINA TILKUS, SILMAD VEES.
„LÄHEKS LÕUNA-MAALE RUTTU?“

MÕELDUD, TEHTUD – PLAAN ON HEA.
HEINO PESI PUHTAKS PEA.
SIDUS KAELA UHKE LIPSU
LASI SÕRMEDEGA NIPSU.

„TEELE, TEELE KUREKESED,“
ÜMISES TA LAULU-VIISI.
„UNUSTAME MUREKESED,
SÕIDAME PARIISI!“

HEINO HÜPPAS AUTOSSE
JA SURUS GAASI PÕHJA.
KOMPASS NÄITAS LÕUNASSE,
KUID PUDER KÕRBES PÕHJA.

EMA JA ISA LÄHEVAD ÕHTUL UJUMA. ENNE MINEKUT PANEB EMA KARTULID KEEMA.

KASPAR MÄNGIB UUT ARVUTI-MÄNGU, TEELE KUULAB OMA LEMMIK-PLAATI, JAAGUP LOEB RAAMATUT JA ARTUR LAOB KLOTSIDEST TORNI.

„ME SIIS LÄHEME!“ HÜÜAB ISA. „ÄRGE UNUSTAGE KARTULEID KEEMA.“

„JA-JAH,“ TÕSTAB KASPAR PEA. „AHAH,“ NÕUSTUB JAAGUP LEHTE KEERATES. „TAA - TAA,“ LEHVITAB ARTUR. TEELE NOOGUTAB MUUSIKA-RÜTMIS.

KÜLL ON HUVITAV ARVUTI-MÄNG! KÜLL ON MÕNUS MUUSIKA! KÜLL ON PÕNEV RAAMAT! KÜLL ON KÕRGE TORN! „KÜLL ON HEA KÜPSE-KARTULI LÕHN,“ NUUSUTAB JAAGUP NINAGA ÕHKU. „APPI!“ HÜÜAB TEELE. „KARTULID KEEVAD.“ „MINU ARUST JUBA KÜPSEVAD,“ EHMATAB KASPAR.

LAPSED TORMAVAD KÖÖKI. KÖÖK ON SUITSU TÄIS.

„TULE-KAHJU!“ HÜÜAB JAAGUP. „HELISTAGE 1 1 2!“

ÄKKI SEISAVAD KÖÖGI-UKSEL ISA JA EMA. SEE-KORD LÄKS KÜLL HÄSTI, AINULT KARTULEID TULEB UUESTI KEETMA HAKATA.

JAAGUP MEISTERDAB KASTI. TA LÖÖB HAAMRIGA
NAELA LAUA SISSE. NAEL LÄHEB KÕVERAKS.

„ETTE-VAATUSTI!“ HOIATAB ISA. „MA ÕPETAN SIND.“
ISA VÕTAB HAAMRI JA LÖÖB OTSE NÄPU PIHTA. „AI -
AI - AI!“

„ANDKE SIIA,“ ÜTLEB KASPAR. „MA PROOVIN ISE.“
KASPAR VÕTAB HAAMRI JA LÖÖB NAELA. „OI - OI - OI!
MU PÖIAL!“ OIGAB VANEM VEND.

TEISEST TOAST TULEVAD EMA JA TEELE. „MIS TEIL
SIIN JUHTUS?“ IMESTAVAD NAD. EMA LÄHEB
JAAGUPILE APPI. JAAGUP HOIAB LAUA-JUPPE JA EMA
TOKSIB HAAMRIGA NAELU.

ÜHES-KOOS SAAB KAST VARSTI VALMIS. KÜLL ON
ILUS. ISE TEHTUD, HÄSTI TEHTUD.

KASPAR VÕTAB KASTI KÄTTE JA UURIB SEDA
LÄHEMALT. TA PILLAB KASTI KOGEMATA MAHA. KEEGI
KARJATAB. SEE ON ISA. TALLE KUKKUS KAST VARBA
PEALE.

KUS ON ARTUR? KAS KEEGI EI MÄRGANUD, KUI TA TOAST VÄLJA LÄKS? KÕIK OTSIVAD VÄIKE-VENDA: VOODI ALT, UKSE TAGANT, RIIDE-KAPIST, PESUKORVIST, KAPI OTSAST JA PUHVETIST.

TEELE KATSUB VANNI-TOA UST. UKS ON LUKUS. KEEGI ON VANNI-TOAS. „ARTUR, KAS OLED SEAL?“ HÜÜAB TEELE JA KOPUTAB UKSELE. „TEE UKS LAHTI,“ PALUB KASPAR.

ARTUR EI VASTA. VESI SULISEB. „PEAB VIST UKSE MAHA MURDMA,“ OTSUSTAB VANEM VEND. „OOTA!“ ÜTLEB JAAGUP. „PROOVIME TEIST-MOODI.“ TA VÕTAB SAHTLIST NAASKLI JA TORKAB SELLE LUKU-AVAST SISSE. NII SAAB KA VÄLJAST-POOLT UKSE LAHTI.

ARTUR ISTUB RIIETEGA VANNIS JA PRITSIB KRAANIST ENDALE VETT PEALE.

KASPAR TÕSTAB ARTURI VANNIST VÄLJA JA VAATAB TALLE KARMILT OTSA: „ÄRA SA ENAM KUNAGI NII TEE!“ NOOMIB TA VENDA .

JÜRGEN JA PIIA TULEVAD JAAGUPILE KÜLLA. NAD
TAHAVAD NÄHA TAKSI-KOERA KUTSIKAT. KUTSIKA
NIMI ON TIMM.

JAAGUP, PIIA JA JÜRGEN LÄHEVAD TIMMIGA
JALUTAMA. JAAGUP HOIAB RIHMA JA KOER VEAB
TEDA KAASA. LAPSED MÄNGIVAD POLITSEID.

NAD JÄLITAVAD KOERAGA OHTLIKKU VARAST. JÄLJED
VIIVAD MÖÖDA KITSAID TÄNAVAID MAJADE VAHELT
LÄBI. LÕPUKS JÕUAVAD NAD ÜHE SUURE MAJA
JUURDE. TIMM JÄÄB ÄKKI SEISMA. KUS NAD ON?
SEDA KANTI EI TUNNE KEEGI.

JAAGUP, PIIA JA JÜRGEN ON EKSINUD. ÕNNEKS
NÄEVAD LAPSED EEMAL PÄRI POLITSEINIKKU.
JAAGUP TEAB OMA AADRESSI: SIRELI TEE 24.
POLITSEINIK JUHATAB LAPSED KOJU.

SEIKLUS ON LÖPPENUD. VARAS SEEKORD TABAMATA.
„TIMM ON JU URU-KOER,“ LOHUTAB JÜRGEN. „TEMA
OTSIB METSAS RÖÖVLI-KOOPAID.“

HEINO EKSIŠ ÄRA

ONU HEINO EKSIŠ ÄRA
ÜHTE SUURDE LINNA
ÜMBER-RINGI KÕRGED MAJAD,
TEE VIIB SIIA - SINNA.
IGAL POOL VAID RESTORANID,
KINOD, KAUPLUSED, BÜROOD.
TÄNAVATEL KÕNNIB VASTU
SELLE TALVE VIIMNE MOOD.
ONU HEINO LÄHEB SÖÖMA,
VAATAB FILMI, ASTUB POODI.
JUBA JÕUAB KÄTTE ÕHTU,
KODUS OOTAB PEHME VOODI.
AGA KODU ON VEEL KAUGEL,
SELLE SUURE LINNA TAGA.
LINNAS SÄRAB TULE-MERI,
LINNAS KEEGI VEEL EI MAGA.
INIMESED KÕNNI-TEEDEL
SIBAVAD KUI SIPELGAD.
ONU HEINO HINGES MISKI
VALUSASTI KRIPELDAB.
KUS ON OSKAR? KUS ON KAIE?
KUS ON SÕBRAD - TUTTAVAD?
SIIN ON KÕIGIL NÕNDA KIIRE,
AINA MÖÖDA RUTTAVAD.
SUURES LINNAS VÕIB KÜLL OLLA
VÄGA PALJU INIMESI.
AGA KUI SUL POLE KODU,
TUNNED ENNAST PÄRIS ÜKSI.

KELL HELISEB. TUNNID ON LÖPPENUD. RAIN TORMAB KOOS SÕPRADEGA KOOLI-MAJAST VÄLJA. „MUL OLI MATEMAATIKAS KÕIGE PAREM TÖÖ!“ HÜÜAB POISS JA LIPPAB TÄNAVALE.

TÄNAVAL PARANDATAKSE VEETORU. KÕNNI-TEELE ON KAEVATUD AUK. AUGU ÜMBER ON TRIIBULINE LINT. RAIN EI MÄRKA LINTI. TA KUKUB AUKU. SÕBRAD TÕTTAVAD TALLE APPI.

„MINA POLE SEDA AUKU KAEVANUD!“ PAHANDAB RAIN. „SEDA ME USUME,“ NOOGUTAB JAAGUP. „MIKS SIIS ÖELDAKSE, KES TEISELE AUKU KAEVAB, SEE ISE SISSE KUKUB?“ „SINUGA ON TEINE ASI,“ ARVAB BETTI. „SA AJASID VIST NINA LIIGA PÜSTI.“

SÕBRAD TÕMBAVAD RAINI AUGUST VÄLJA. ÕNNEKS POLE TA SUURT VIGA SAANUD. AINULT KÄSI ON MARRASKIL. „POLE MIDAGI!“ PATSUTAB OSKAR SÕPRA ÕLALE. „HEA, ET NIIGI LÄKS! MINA OLEN NÄITEKS ÄMBRISSE ASTUNUD. SEE ON VEEL HULLEM.“

PIIA, BETTI, OSKAR JA JAAGUP LÄHEVAD SIIMU SÜNNI-PÄEVALE. SIIM ELAB MÄNNI-KÄBI TÄNAVAS. LAPSED OTSIVAD ÕIGET MAJA.

ÜHE AIA PEAL ON SILT: „ETTE-VAATUST, KURI KOER!“ „SEE SILT ON AINULT INIMESTE HIRMUTAMISEKS,“ ARVAB OSKAR. „KINDLASTI ELAB SIIN AINULT VÄIKE ARMAS KOERAKE.“

„EKS VAATA JÄRELE,“ SOOVITAB JAAGUP. „EI TASU,“ KAHTLEB BETTI.

„KUTSU, KUTSU, KUTSU!“ HÜÜAB OSKAR.

VAIKUS. LAPSED VAATAVAD AEDA. NAD HÜÜAVAD KÕIK KOOS: „KUTSU, KUTSU, KUTSU!“

„AUH! AUH! AUH!“ KOSTAB SELJA TAGANT KORRAGA KOERA KLÄHVIMIST. KÕIK HÜPPAVAD KOHKUNULT PÜSTI. PIIA KILJATAB.

TÄNAVAL SEISAB ÜKS HULKUV KOER JA HAUGUB VIHASELT. LAPSED LÄHEVAD PIKKA-MÖÖDA EEMALE. „KUST SEE KOER SIIA SAI?“ IMESTAB JAAGUP. „MUL PIDI SÜDA EHMATUSEST SEISMA JÄÄMA,“ OHKAB BETTI. „IKKAGI OLI ÕIGE SILT,“ KRATSIB OSKAR KUKALT.

TÄDI KARIN ON LINDA, SOHVI JA PAULA EMA. TA ON KERAAMIK. TAL ON KODUS PÖÖNINGUL VÄIKE TÖÖ-TUBA EHK ATELJEE. TÄDI KARIN TEEB SEAL SAVIST TASSE, TALDRIKUID, KANNE JA KAUSSE. JAAGUPI JA TEELE MEELEST ON SEE IGAVESTI VAHVA. MÕELDA VAID, SA VÕID PÄEVAD LÄBI SAVIGA MÄNGIDA!

TEELEL ON KODUS TILLUKESED NUKU-NÕUD, MIS TÄDI KARIN TALLE SÜNNI-PÄEVAKS KINKIS. JAAGUP KADESTAB TÄDI-TÜTREID, KES VÕIVAD IGAL AJAL KÄIA EMA ATELJEES SAVI VOOLIMAS. ÜKS PÕNEV RIISTA-PUU ON POTI-KEDER. TÄDI KARIN PANEB SELLELE TÜKI SAVI JA LÜKKAB PÖÖRLEMA. VORMITU SAVITÜKK MUUTUB KÄTE VAHEL VARSTI ILUSAKS VAASIKS. SEE ON NAGU MUST-KUNST!

NÜÜD TOHIB JAAGUP NATUKENE KÄTT PROOVIDA. ESI-ALGUE EI TULE MIDAGI VÄLJA. TÄDI KARINI ABIGA SAAB VÄIKE KAUSS VALMIS. KÜLL ON HEA TUNNE MIDAGI OMA KÄTEGA TEHA, MÕTLEB JAAGUP. TA SILUB KAUSI SERVA. SEE ON SILE.

JAAGUI ISA TÖÖTAB SAGELI KODUS. TAL ON OMA KABINET. SUUREL LAUAL ON ARVUTI JA PALJU PABEREID, RAAMATUID NING KAARTE. ISA TÖÖ-LAUD ON ALATI HIRMSASTI SEGAMINI. RAAMATUD ON LÄBISEGI VIRNAS JA PABERID LAIALI.

MUIDU EI LEIAKS MA VAJALIKKE ASJU ÜLES ÕIGUSTAB ISA KORRA-LAGEDUST. NÜÜD, KUI JAAGUP ISE KOOLIS KÄIB, HAKKAB TA ISAST ARU SAAMA.

ISA ON AJA-LOOLANE. TA UURIB, KUIDAS INIMESED VANASTI ELASID. ISA KÄIB RAAMATU-KOGUS JA ARHIIVIS, UURIB VANU ÜRIKUID NING KAARTE. MÕNI VANA RAAMAT ON NII SUUR, ET JAAGUP EI JAKSA SEDA ISEGI TÕSTA. MÕNDA VANA KAARTI VAATAB ISA AGA LAUSA LUUBIGA.

KAUGE AJA-LUGU ON SALA-PÄRANE. JAAGUP MÕTLEB VAHEL, MIDA TEGID INIMESED NÄITEKS SELLE-SAMA KOHA PEAL SADA AASTAT TAGASI. KÜLLAP ISA SELLE-PÄRAST ONGI AJA-LOOLANE, ET TALLE MEELDIB SALA-PÄRA. TA OSKAB SALADUSI HOIDA. „ÜHTEGI KINGITUST EI SAA TEMALT ENNE SÜNNI-PÄEVA TEADA,“ OHKAB TEELE.

JAAGUPI VANA-EMA JA VANA-ISA PEAVAD MAAL TALU.
VANA-EMA ON PERE-NAINE, VANA-ISA ON PERE-MEES.
NAD KASVATAVAD VAARIKAIID JA MAASIKAIID NING
PEAVAD LAMBAID. MAJA TAGA AIAS ON VANA-ISAL
MITU MESI-PUUD.

TALUS ON ALATI PALJU TÖÖD. LAPSED ROHIVAD
PEENRAID, KORJAVAD MARJU JA TOIDAVAD LOOMI.
MAAL ON TORE. PÄIKE PAISTAB. PUHUB SOE TUUL.
IGALT POOLT KOSTAB LOOMADE HÄÄLI.

ONU HEINO ELU-KOOL

ONU HEINO TAHTIS SAADA
KORSTNA-PÜHKIJAKS.
RONIS MAJA KATUSELE –
OTSA LÖPPES JAKS.

ONU HEINO TUNDIS ENNAST
NAGU KÕVA KALA-MEES.
VISKAS ÕNGE PESU-KAUSSI,
ISE ISTUS SUPI SEES.

ONU HEINO PROOVIS OLLA
VEIDI ÕPETAJA.
MÕTLES, SELLES AMETIS KÜLL
TARKUST POLE VAJA.

TERVE PIKA PÄEVA OLI
ONU HEINO LINNA-PEA.
KÕNDIS TÄHTSALT LINNAS RINGI,
EKSIIS ÄRA, KAOTAS PEA.

MERE-MEHEKS TAHTIS SAADA –
MERI OLI PÕLVINI.
PAREM JUBA KOSMONAUDIKS,
HÜPPAS KELDRI-VÕLVINI.

MAANDUS MÜRTSTI! PÕRANDALE,
PÕRUTAS END VÄHE.
SELLEST POLNUD MIDAGI,
SEST MÕISTUS TULI PÄHE.

ONU HEINO VÕTTIS KÄTTE
MÄNGU-AUTO-ROOLI.
VASAKULE, PAREMALE –
JÕUDIS LÕPUKS KOOLI.

ESIMENE LUMI

JAAGUP VAATAB IGATSEVALT AKNAST VÄLJA. KOGU KLASS VAATAB. VAATAVAD PIIA JA BETTI, SIIM JA OSKAR, KADRI JA KARIN, RAIN JA ÕPETAJA ANU. VÄLJAS SAJAB LAIA LUND. ESIMENE LUMI!

ESIMENE LUMI ON ALATI NAGU IME. KÕIK KIBELEVAD ÕUE.

VIIMAKS HELISEB KOOLI-KELL. HURRAA! TUNNID ON LÖPPENUD. ESIMENE LUMI SULAB RUTTU ÄRA. NÜÜD EI TOHI ENAM AEGA VIITA.

JAAGUP, TEELE JA KASPAR LÄHEVAD TÄNA KOOS KOJU. LÕBU ON LAIALT!

KODU-TEE MÖÖDUB RÕÕMSALT HULLATES. LAPSED VISKAVAD LUME-PALLE, HÜPPAVAD LUME-HANGE JA TEEVAD MAJA ETTE SUURE LUME-MEMME. KOJU SAABUB KOLM LUME-MÜTAKAT. NEIL ON PUNASED PÕSED JA SÄRAVAD SILMAD. ESIMENE LUMI ON SUUR RÕÕM.

PÄKA-PIKU-AEG

TÄNA ALGAS PÄKA-PIKU-AEG. LAPSED ON ELEVIL. PALJUDES KODUDES ON ÖÖSEL KÄINUD PÄKA-PIKUD. SUSSIDE SEES OLII KOMME, ÕUNU, MANDA-RIINE, ŠOKOLAADI, PÄHKLEID JA ROSINAID. SIIMU SUSSI SEES OLII JUUST!

TALLE MAITSEB JUUST ROHKEM KUI KOMMID. SIIM TAHAB SAADA TUGEVAKS MEHEKS. TA KIRJUTAS JÕULU-VANALE, ET SOOVIB TREENIMISEKS HANTLEID. „VAENE JÕULU-VANA!“ HALETSEB OSKAR. „TA PEAB LAPI-MAALT SIIMULE RASKED HANTLID KOHALE VEDAMA.“

PÄKA-PIKKE POLE KEEGI OMA SILMAGA NÄINUD. IGA LAPS KUJUTAB NEID ETTE OMA-MOODI. JAAGUPI MEELEST ON PÄKA-PIKUD NAGU MA-RA-KAN-NID „TOTU“ RAAMATUST. JAAGUP LOEB TIHTI NEID LÕBUSAIID LUGUSAIID.

NEED ALGAVAD NII-MOODI: „ÜHES MUIINAS-JUTU-LINNAS ELASAIID MARAKANNAIID. MA-RA-KAN-NI-DEKS KUTSUTI NEID SELLE-PÄRAST, ET NAD OLAIID VÄGA VÄIKESED. IGA MA-RA-KANN OLII VÄHELDASE KURGI SUURUNE...“

JÕULUDENI ON JÄÄNUD VAID MÕNI PÄEV. LAPSED VALMISTUVAD JÕULU-PEOKS. JAAGUPI KLASS HARJUTAB KOGUNI OOPERIT. VARSTI ALGAB PROOV. ÕPILASED ON KOGUNENUD SAALI JA OOTAVAD ÕPETAJAT.

OSKAR ON KUULUS KLAVERI-KUNSTNIK. TA LÄHEB KLAVERI TAHA, KLIMBERDAB HOOGSALT KLAHVIDEL JA VEHIB PEAGA. PIIA ON PRIMA-DONNA. TA PANEB SILMAD KINNI, SIRUTAB KÄED ETTE NING LAULAB PEENIKESE HÄÄLEGA: „MIKS JÄTSID ÜKSI MIND, MU ARM?“ KOGU KLASS RÕKKAB NAERDA. OSKAR JA PIIA ON HEAD NÄITLEJAD.

„MIS SIIN TOIMUB?“ SAALI-UKSEL SEISAB MUUSIKA-ÕPETAJA. „ME HARJUTAME OOPERIT“, TEATAB OSKAR. ÕPETAJA MUIGAB JA ISTUB KLAVERI TAHA. PROOV ALGAB.

PÜHAD ON KÄES! HOMME ON JÕULU-LAUPÄEV. TÄDI KARIN, ONU MAREK NING LINDA, SOHVI JA PAULA ON JAAGUPI PEREL KÜLAS.

ÕHTUL LÄHEB SUUREKS PIPAR-KOOKIDE KÜPSETAMISEKS. KOGU KÖÖK ON LASTE PÄRALT. KÕIK ON KIBEDASTI AMETIS. KASPAR JA JAAGUP RULLIVAD TAINAST. NAD MÄNGIVAD, ET HIID-TEE-RULLID LIHTSUVAD SUURI MÄGESID LAIAKS.

„POISID ON IKKA TITAD,“ ÜTLEB TEELE TÜDRUKUTELE. „URR! URR!“ URISEB TEE-RULL ÄHVARDAVALT. „URR! URR!“ KOSTAB ÄKKI LAUA ALT. „SEE ON JU TIPP!“ HÜÜAB SOHVI. „TIMM! TIMM!“ KILKAB ARTUR JA ANNAB KOERALE PIPAR-KOOKI. TIMM NUUSUTAB JA AEVASTAB. PIPAR-KOOK ON TERAVAL LÕHNAGA.

„ARTUR, ÜTLE PAGARI PIPAR-KOOK,“ PALUB KASPAR. „PAGALI PIPAL-KOOK,“ KORDAB VÄIKE-VEND PÜÜDLIKULT. „MIS SA NARRID LAST,“ PAHANDAB LINDA. „EKS ÜTLE ISE!“

NÜÜD PROOVIVAD KÕIK ÖELDA HÄSTI KIIRESTI: PAGARI PIPARKOOK. SEE ON LÕBUS HARJUTUS. KASPARIL LÄHEB KÕIGE ROHKEM SEGAMINI. „SUU ON SÖÖMISEKS,“ SELETAB KASPAR JA VÕTAB KAUSIST JÄRGMISE PIPAR-KOOGI. PIPAR-KOOGID MAITSEVAD TÕESTI HÄSTI.

TÄNA ON JÕULU-LAUPÄEV. ÕHTU LÄHENEV. LAPSED MUUTUVAD RAHUTUKS. MILLAL OMETI TULEB JÕULU-VANA?

„LÄHME ÕIGE KELGUTAMA,“ PAKUB ONU MAREK. „SEE ON HEA MÕTE,“ ARVAB KA EMA. „ÄKKI TULEB JÕULU-VANA SIIS, KUI MEID POLE KODUS,“ KARDAB JAAGUP.

„ÄRA MURETSE. ENNE PIMEDAT POLE JÕULU-MEEST OODATA,“ RAHUSTAB ONU MAREK.

ISA TOOB KELDRIST REE. REGI ON VÄGA VANA. KUNAGI VEETI SELLEGA KÜTTE-PUID. ISA TEGI REE KORDA JA NÜÜD SAAB SELLEGA KELGUTADA. SINNA MAHUB KORRAGA PEALE MITU INIMEST. KELGU-MÄEL MÖÖDUB AEG KIIRESTI.

KASPAR KORRALDAB KELGUTAMISE VÕISTLUSED. KÕIGE KIIREMINI TUIKAVAD MÄEST ALLA ISA, SOHVI JA ARTUR. ARTUR LAUSA KILKAB, KUI LUMI NÄKKU TUIKAB. ONU MAREKI, LINDA JA JAAGUPI VÕISTLUS LÕPEB LUME-HANGES. TIMM TORMAB NEID PÄÄSTMA. VAPPER URU-KOER KAEVAB HANGE AUKU, NII ET LUMI LENDAB.

MÄRKAMATULT ON LÄINUD HÄMARAKS. AEG ON KOJU MINNA. JÕULU-VANAL EI SAA JU LASTA UKSE TAGA OODATA. JAAGUPI SÜDA HAKKAB KIIREMINI PÕKSUMA.

MÕTE KLEGUTAMA MINNA OLI TÕESTI HEA.

LÕBUS SELTSKOND TRAMBIB JALGU LUMEST
PUHTAKS JA MARSIB TREPI-KOTTA. ÜLEVALT KOSTAB
SAMME. KEEGI TULEB NEILE VASTU. MEHEL ON PIKK
HABE, PRILLID JA PAKS KASUKAS. JAAGUPIL ON
KÕHE TUNNE. JÕULUVANA! LÄHEBKI MINEMA!

„TERE, HEINO!“ HÜÜAB KORRAGA ISA. „KUHU SIIS NII
HILJA? JÕULU-VANAD LIIGUVAD JUBA RINGI.“ „KÄIN
KOERAGA JALUTAMAS. KÜLLAP JÕUAN ÕIGEKS AJAKS
TAGASI,“ VASTAB MEES JA PILGUTAB ISALE SILMA.
NÜÜD MÄRKAB JAAGUP VÄIKEST VALGET PUUDLIT
NING TUNNEB MEHE ÄRA. SEE ON JU ONU HEINO.
TA ELAB KOOS TÄDI KAIEGA KOLMANDAL KORRUSEL.
HEINO ON TORE MEES, TEEB LASTELE NALJA JA
LUBAB NEIL OMA KOERAGA MÄNGIDA.

VAEVALT ON KOGU PERE TOAS RIIDED SELJAST
SAANUD, KUI UKSE TAGANT KOSTAB KOPSIMIST.
ENAM POLE PÄÄSU, TEAB JAAGUP. HINGE POEB ISE-
VÄRKI KARTUS. ISA TÕMBAB UKSE LAHTI. LAPSED
PIILUVAD TEMA SELJA TAGANT. TA ON KOHAL...